

Самотния Джордж * Пратеник на Марс * Лукс на две колела

обекти;

БРОЙ 7 (37), ЮЛИ/АВГУСТ 2012. 2,95 ЛВ.

WWW.OBEKTI.BG

**Ела,
зарази ме!**

**Facebook
остарява**

**Таблетната
война**

**Новата мания
по витамин D**

**Тайните на
една изчезнала
цивилизация**

**Медитацията
и ферарито**

**Спечелете награда!
Разберете как
на стр. 37**

Това е откъс от списанието.

Цялото списание може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

FLORINA

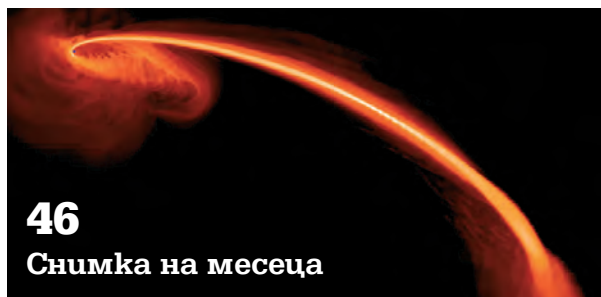
**ПЛОДОВАТА
ИСТИНА**

**100% СОК
БЕЗ ДОБАВЕНА ЗАХАР
БЕЗ КОНСЕРВАНТИ**

ТЪРСЕТЕ ПЕЧАТА НА ОПАКОВКАТА

ОБЕКТИ

БРОЙ 7 (37), ЮЛИ/АВГУСТ 2012

46

Снимка на месеца

НОВИНИ 2

ЧОВЕК

Медитацията и ферарито	6
Ела, зарази ме!	18
Живот с 10 000 билки	21
Новата мания по витамин D	24
NUXE - Всичко е любов	27
Какво, къде, кога	28
Най-добрите университети на Изтока	30

ТЕХНО

Е-обекти	32
Facebook остарява	34
Ела във Facebook и спечели награда	37
Лукс на гъве колела	38
Ракети, самолети, ток пазят Олимпиадата	40
Microsoft влезе в таблетната война	42
БНР пусна интернет радио бин@р	44

КОСМОС

Снимка на месеца	46
Най-съвършеният пратеник на Земята каца на Марс	48
Три балона снимат България от 30 км височина	52
Небесен календар	55

56

Самотния
Джордж

ЗЕМЯ

Самотния Джордж	56
Маршрути: от Девин го Лъката	59
Снимка на читателя	61
От конкурса "Четирите елемента"	62
Зелената култура	64

НАУКА

Щом имаме Хигс бозон, не ни трябва паралелни вселени	66
Експерименти у дома: биоразградимата пластмаса	69
Замразени за вечен живот	70

МИСТЕРИИ

Нан Магол - загадъчната тихоокеанска Венеция	72
---	----

IQ

Знаете ли, че...	78
Васил Люнчев: Мозъкът е компютър "Жената котка" - научнофантастичен разказ	82
Как да направим усилвател за рутер от кутийка бира	86
Приключенията на Филип Марлов: Тайната вечеря	87
Тест: За огледалото и още физика	88

Приятелю, очакваме ви и в уебсайта на "Обекти" на адрес www.obekti.bg

ДАРИНА МЛАДЕНОВА
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
dmladenova@obekti.bg

НАЧО СТРИГУЛЕВ
НАБЛЮДАТЕЛ
nstrigulev@obekti.bg

ВЛАДИМИР ТОДОРОВ
РЕДАКТОР
vtodorov@obekti.bg

ДРАГОМИРА ИВАНОВА
РЕДАКТОР
divanova@obekti.bg

Обекти София 1000, ул. „Георги Вашингтон“ 12, ет. 2-3. Тел. 02 983 13 05. Е-mail: editors@obekti.bg. **Директор преглед и производство** Борислав Миразчийски, bpress@manager.bg. **Прегледач** Милена Вълчинова. **Фотограф** Юлиан Донов. **Коректор** Борiana Ангелова. **Директор реклама** Румяна Дочева, adv@obekti.bg. **Мениджър реклама и маркетинг** Красимира Александрова, kalexandrova@obekti.bg. **Продажби** Марин Генев, Ценка Владимирова. **Абонамент** Мария Димитрова. **Събития** Надя Георгиева. **Директор финанси и администрация** Деница Коцева, dkozteva@manager.bg. **Счетоводител** Петя Осенска. **Печат** „Алианс принт“ ЕООД. **Издава** „МИТ Прес“, част от „ВМ Финанс Груп“ АД. **Тираж** 9900 копия. **Снимка на корицата** Юлиан Донов. Всички права запазени

МАКСИМ МАЙЕР УПРАВИТЕЛ И РЕДАКЦИОНЕН ДИРЕКТОР

ЙОХАН КАРАСОН АРТ ДИРЕКТОР

НОВИНИ

КАК ИЗГЛЕЖДА ИЗТРЕБИТЕЛЯТ BOEING F/A-18F SUPER HORNET, КОГАТО ПРЕОДОЛЯВА ЗВУКОВАТА БАРИЕРА?

Красиво! Това, което се вижда заг опашката му, е своеобразен конус от пара. Зрелище, сравнимо със специалните ефекти в киното.

ОГНЕНА ПЪТЕКА ОЗАРИ АВСТРАЛИЙСКОТО НЕБЕ. Предполагам метеорит освети небето над Западна Австралия в рамките на 20 минути, след което падна в океана. Летовниците в Пърт

спорят за това какво са видели. Все пак повечето метеорити преминават много бързо, а да паднат в морето е изключително рядко явление.

Кристал на кофеин

Тази снимка е сред победителите в тазгодишния конкурс за медицинска фотография на Wellcome Trust. Авторите са Ани Кавана и Дейвид Макарти, учени от Лондонския университет. Кофеинът се среща в листата и плодовете на различни растения и играе ролята на естествен пестицид: парализира и убива насекомите, които се хранят от растението. Основните кристали на кофеина са дълги 400-500 микрона, но дължината на тази кристална група, формирана в края на по-големия кристал, е само 40 микрона.

ЧОВЕК

МИХАЕЛА ПЕТРОВА

Медитацията и ферарито

Какво е хилядолетната
източна практика
за модерния човек -
панацея, дрога
или нещо като
сутрешен душ

Снимки Юлиян Донов
Стил Гургана Станкова
Грим Грета Великова
Модел Венета Алексиева

В какви времена живеем само?! До вчера малцина постигаха просветление за това, че сме госта по-многоизмерни, отколкото си мислим. И то след като се отказваха от всички материални блага, от привързаност към семейства и близки и някъде високо в планините или само на определени места на земята със специална маркировка "свещени" гостигаха състояние на хармония с разширените ниша на съзнание, които са кодирани в абсолютно всяко човешко ДНК. А сега все повече хора от големия град не излизат от дома си, преди да са свързали сърцето си с небето и земята, нищо че съществува илюзорна преграда от тавана над главата и пода под краката.

Все повече хора, особено младите,

искат закони, в които има гъж (какъвто беше последният случай със закона за горите), и танцуват и прегръщат полицаите, вместо да замерват с камъни парламента. Все повече мениджъри започват сами да осъзнават, че заг цифрите в счетоводните баланси стоят живи хора, които са избрали да работят за тази компания не просто защото "трябва нещо да се работи, за да се платят сметките", а защото им е приятно да развиват личните си качества и таланти. И че кога то подхождат към тях с остарелите методи на всяване на страх и управляват чрез манипулация, интриги и показна авторитарност, хората си тръгват. И обратното - кога то ги заразяват с ентусиазъм, поощряват идеите им и създават взаимоотношения на партньорство вместо на подчинение, работата върви по-леко.

Осъзнават, че дори печалбите да не са непременно огромни, служителите започват да имат

отношение към служебното си място като към Второ семейство, за чието добруване и приятна среда се грижат, без някой да им го налага. Защото кога то отидат на работа, искат да се чувстват добре.

Наясно съм, че това невинаги е лесно. Че тази промяна на нагласата към управление и партньорство между служителите в една компания крие своите въпроси: ами ако настъпни слободия, ами ако аз ги обуча, а после те ми избягат и станат конкуренти, ами ако ми се качат на главата?... Ами ако на мен всичко това ми омръзне и реша да нарежа всичко, в което съм вложил толкова години труг и усилия? Ами ако ме "изягат акулите" в бранша?

Всички тези страхове са "нормални", но от гледна точка на един свят, които, макар все още да съществува и със зъби и нокти да брани своя модел и територия, далеч не е доминиращ.

Само преди 2 години беше немислимо да има места, където всеки човек може да си наеме индивидуално офис пространство за толкова пари,

колкото би давал, ако седне с лаптопа си в кафене, за да развива бизнеса си както сам желае, в часовете, в които се чувства работоспособен, и да предпочита да си партнира с други индивидуи като него, осъзнали потребността си от творческа свобода без авторитети и повинност да обслужват чужди цели. Сега започват да никнат във всеки централен софийски квартал. Само преди 2 години беше немислимо да има места, където хората се събират, за да медитират заедно за своето лично благоденствие и после, заредени с тази кубаба енергия, да променят и света около себе си.

Лека-полека, с малки стъпки, но и с непреклонна убеденост, че

хармонията и балансът, които са усетили, имат съвсем реално приложение във всекидневие то и това е смисълът на тези медитации, а не да хукнат към Тибет. Сега тези места са със запълнени графици и препълнени зали. И никой не полудява от това. Напротив, започва да цени безкрайно собственото си съществуване и онова, което е привлякъл в живота си. Започва да гледа на него, както Малкият принц се отнася към своята роза. С искрена загриженост и любов.

Вече и ученията доказаха, че медитирането буквално променя мозъка. Само след четири седмици практика нервните влакна ставали по-плътни, като по този начин осигуряват повече сигнализиращи връзки. Оказало се, че медитацията насърчава производството на миелин - естествената мастна обвивка на нервните влакна. Промените са забелязани в предната част на мозъка, която помага за регулиране на поведението. Именно тази част е свързана с редица нервни разстройства и заболявания като деменция, депресия, шизофрения и прочие. След редица изследвания, включващи и ядрено-магнитен резонанс, ученията доказали, че редовната медитация променя предния дял на мозъка и помага за по-добрата концентрация.

Много е хубаво, че науката стига до такива открития, но не може да не си зададем въпроса:

защо чак сега го открива? Това не беше ли нещо недостъпно за простосмъртни, не трябва ли да има специално обучен гуру, които да те напътства... ами ако полудееш, ама нали това не е християнско (о, има много такива анатем), ама това значи, че и престъпникът в затвора, и оня, дето ограде гържавата, и онази, дето ме разори и ми съсипе семейството, наред със скромната геловодителка от пощенска служба могат да постигнат същото състояние на хармония, баланс и концентрация на своите намерения, както аз? Как може да се контролира всичко това? А от друга страна, какво стана с поговорката, че "е по-лесно камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в божието царство"?

Относно тази поговорка, както обичам да казвам, "малко култура не вреди".

ИДВА НЕЩО НАПЪЛНО НОВО

Facebook остарява

Най-младият милиардер няма да се прегаде без боѝ

Кола се движи с 200 км/ч. Устремена към своята цел, тя удря мантинелата, преобръща се и се разбива. На нейния номер пише FACEBOOK.

Тъжен сценарий, но напълно възможен.

Особено ако най-голямата социална мрежа не успее да си отговори на следния въпрос - "Имаме почти 1 млрд. потребители - а сега какво да ги правим?".

Преди да преминем по същество, важно е да отбележа, че съм редовен посетител на Facebook и всекидневно си обариввам профила с нови статуси, снимки, клипчета и интереси. Защо обаче ми е притрябвало да пророкувам края на част от моя дигитален живот?

Едно е ясно - през последните 20 години

интернет се промени многократно, нито едно нещо в него не остана същото.

Да, днес използваме Google, за да открием необходимата ни информация, както и вчера. Логично е да предположим, че интернет компанията ще продължи да съществува и в бъдеще.

Върнете се десетина години назад във времето обаче и вижте колко всъщност са се променили нещата.

През 1999 г. използвах модем, за да се свържа към интернет, да си сваля песните от Napster и да ги слушам на моя огромен настолен компютър. Сега цялата ми музикална колекция е в облака и е достъпна за всичките ми джаджи - лаптоп, смартфон, таблет.

През 2007 г. съоснователите на MySpace Том Андерсън и Крис ДеВолф заявиха: "Заменихме MTV". До началото на 2008 г. бе най-посещаваният социален сайт в света. Днес заема едва

161. място в целия уеб трафик.

Пак през 2007 г. изтече новината, че Тери Семел от Yahoo се е опитал да купи Facebook за 1 млрд. долара. За много от инвеститорите в компанията това бе твърде голяма сума, която няма смисъл да се дава за сайтче, разработено от някакъв си харвардски студент. Днес Yahoo се бори всячески, за да се загържи на повърхността, а това сайтче разполага с над 900 млн. активни потребители и е оценено на милиарди долари. Днес - га. Но утре?

Facebook вече се загържа гостатъчно гълго в интернет.

Зародена в епохата на Web 2.0 (заедно с услуги като LinkedIn и Groupon), сега социалната мрежа е изправена пред поредния преход. Той обаче не е към Web 3.0. Уебът е мъртъв. Третият етап е мобилен и принадлежи на мобилните приложения от типа на Instagram.

При всеки преход нито едно от по-старите поколения до момента не е успяло да осмисли промените, които неговият наследник носи. Да, играчите в Web 1.0 като Google, Amazon и гр. успеха да съберат информацията на едно място и да ни я предоставят по лесен за смилане начин. Google - по отношение на знанието, а Amazon - за предметите, които можем да си купим. Когато Web 2.0 компаниите започнаха да изникват като гъби, те се съсредоточиха върху необходимостта от социални връзки, били те между студенти, професионалисти или обикновени познати (или непознати).

Какво направи Web 1.0 междувремето? Почти нищо. Техният първоначален бизнес модел, благородение на който станаха толкова успешни, им попречи да се развият в следващата очевидна посока. Amazon не положи почти никакви усилия, за да стане по-социална. Google се

ЧЕРВЕНАТА ПЛАНЕТА

Най-съвършеният пратеник на Земята каца на Марс

Последните секунди полет и първите на повърхността на всъдехога Curiosity, който започва своята научна мисия

Ако всичко премине според плановете, в 7,31 ч. българско време на 6 август 2012 г. човечеството ще направи най-амбициозната до момента стъпка в изучаването на Марс. На тази дата след 8 месеца и половина полет на

Червената планета трябва да се приземи ровърът Curiosity - най-големият и добре екипиран роботизиран апарат, който някога е изпратен към другата планета. Ако четете този материал след 6 август, просто превърнете бъдещото време в настоящо или минало.

Показателно е сравнението между Curiosity и неговите предшественици Spirit и Opportunity (мисията Mars Exploration Rover, 2004 г.), както и малкия Sojourner (Mars Pathfinder, 1997 г.). Ако Sojourner е голям колкото детски автомобил с дистанционно управление, а близнаците Spirit и Opportunity са с размера на колечка за голф, то Curiosity е с габаритите на компактен автомобил.

По-големият размер и тегло на новия ровър му позволяват да носи на борда си мощна научна апаратура, както и редица технологични нововъведения, които бяха невъзможни при по-ранните поколения марсоходи. В арсенала на Curiosity влиза роботизирана ръка с дължина 2,1 метра, която е оборудвана с HD камера и с пневматичен чук за взимане на проби от марсиански скали. Новият ровър ще носи със себе си и компактна

метеорологична станция, която за първи път в историята ще осигури подробна информация в реално време за климата на Марс, съобщавайки данни като температурата, силата и посоката на вятъра. Най-впечатляващият инструмент на Curiosity, напътящ на сцени от научнофантастичен филм, обаче е системата за лазерна спектроскопия. Казано на ненаучен език, ровърът разполага с лазер, с който ще може да стреля по марсиански скали, разположени на разстояние до 7 метра от него. Специална спектроскопична камера ще заснема миниатюрния взрив в резултат

от попадението, за да извърши пълен химически анализ на скалата.

Това обаче не изчерпва вълнуващите технологични новости в новия марсоход. Уникален е и начинът, по който Curiosity ще кацне на Марс. Факт е, че приземяването на значителен товар върху повърхността на Червената планета е сериозно инженерно предизвикателство. При навлизането в атмосферата едн

междупланетен апарат се движи със скорост между 4 и 7 км/сек, която трябва да бъде погасена изцяло, преди апаратът да кацне. Проблемът е в това, че марсианската атмосфера е изключително разрежена и има плътност 100 пъти по-ниска от земната. Тази въздушна обвивка е гостатъчно гъста, за да затрудни използването на "ретро ракети", забавящи спускането. Тя обаче е толкова "тънка", че осъществяването на безопасно кацане само с парашути е изключително трудноосъществимо.

За да преодолеем тези проблеми, инженерите на мисията MSL разработиха новаторска EDL (Entry, Descent and Landing - навлизане, снижаване и кацане) технология, която ще осигури безопасно кацане на Curiosity и освен това значително ще повиши прецизността на приземяването. Новият ровър ще кацне в точка от "елипса за приземяване" с размери 20 на 7 км. За сравнение районите за кацане на марсоходите Spirit и Opportunity бяха с големина 150 на 20 км, т.е. определянето на точното място за приземяване бе доста по-несигурно.

Непосредствената подготовка за кацането на Curiosity ще започне два часа преди насрочения за това час. Двигателите на кораба ще извършат петата и последна маневра за коригиране на траекторията, чиято цел е прецизното прицелване на MSL в

точката за навлизане в атмосферата на Марс, разположена на височина 131 км над мястото за кацане. След корекцията летателната степен, включваща двигателния отсек, слънчев

Пясъчна буря
в Сахара

Снимка: Николай Генчев

БЯХ НА ПОЧИВКА В ТУНИС със семейството си, когато внезапно ни връхлетя пясъчна буря. Спрях колата, за да успея да я снимам, докато е още безопасно галеч. Когато вече се бяхме затворили в автомобила, облаците от пясък ни захлупиха, стана тъмно, вятърът фучеше, а пясъчинки влизаха дори през затворените прозорци. Не се виждаше пътят, карах, като следях фаровете на предния автомобил - добре, че се появи. Повече от два часа вилня пясъчната буря, а и на следващия ден хрускахме пясък между зъбите си.

Това е разказът на Николай Генчев, който получава и наградата от 40 лева за необичайната снимка на тема ПЯСЪК. Честито!

ВЪРХУ ПЯСЪКА МОЖЕ ДА НАРИСУВАТЕ СВОЯ МЕЧТА, да напишете гуми, които не смеете да кажете, да оставите следи, да го превърнете в кула или някакво животно. Или да гледате как водата го гали. Пясъкът има много лица - очакваме това, което вие ще видите в него, на снимката, която ще ни изпратите.

Ще публикуваме най-хубавата, а авторът ще получи и награда!

Адресът е познат: editors@obekti.bg.
За да видите фотографията си отпечатана в следващия брой, я изпратете най-късно до 7 август.

ИМИСТЕР

НАЧО СТРИГУЛЕВ

Тайната на една изчезнала цивилизация

Наричат го "най-добре пазената тайна на археологията" или "голямата загадка на Микронезия". Дворцов комплекс, построен върху коралов риф сред просторите на Тихия океан - това е Нан Магол.

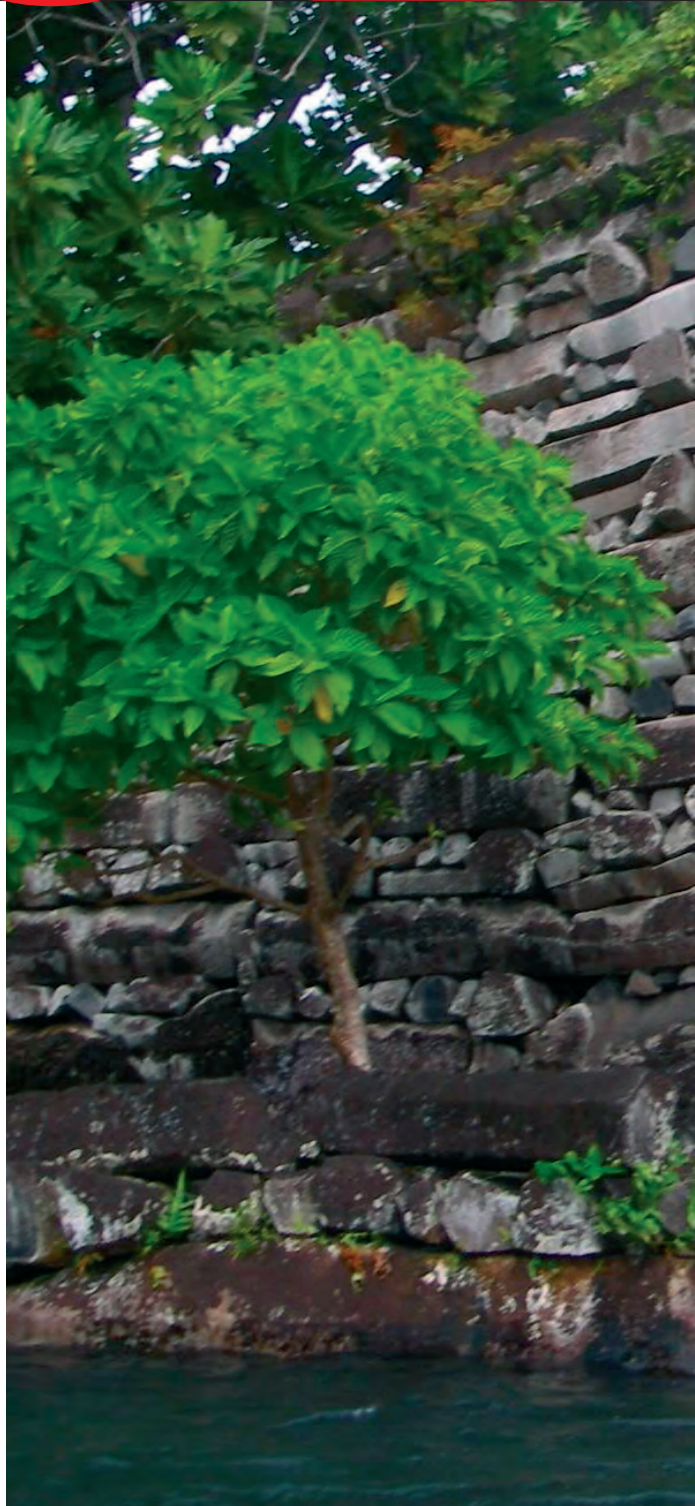
Създаденият от човешки ръце изкуствен архипелаг се състои от 92 каменни островчета, разделени от плавателни канали, на обща площ от над 18 кв. км. Най-големият археологически паметник на Микронезия се намира в югоизточната част на остров Похнпей (известен още като Понапе), част от архипелага на Каролинските острови на територията на Федералните щати на Микронезия.

В превоз "Нан Магол" означава "Място помежду", а кораловият риф, върху който е бил построен комплексът, се нарича Соуналенг ("Рифът на небесата").

Нан Магол е открит през XIX век, когато една белгийска експедиция изследва острова и съобщава, че е намерила на него

останките на "мъртъв град". Първите сериозни научни изследвания на Нан Магол прави германският антрополог Паул Хамбрух, посетил острова в началото на XX век (1908-1910). Мястото изумява със самото си съществуване - мегалитен изкуствен архипелаг, построен сред просторите на Тихия океан през Средновековието (V-XVI век). Според антрополога от Университета на Орегон Уилям Айрес изкуствените платформи, от които е изграден Нан Магол, са създадени по изключително трудоемък начин.

Островите и постройките на комплекса са построени от вулканичен черен базалт, който

ИИИ

НАЗАД ВЪВ ВРЕМЕТО

Нан Магол - загадъчната тихоокеанска Венеция

**Библио.бг - платформа за електронни книги и
списания**

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

